

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 59/11
Люксембург, 16 юни 2011 г.

Решение по съединени дела C-65/09 и C-87/09
Gebr. Weber GmbH/Jürgen Wittmer,
Ingrid Putz/Medianess Electronics GmbH

В случай на замяна на дефектна потребителска стока продавачът трябва да я отстрани от мястото, където е била инсталирана добросъвестно от потребителя и да инсталира на нейно място заместващата стока или да поеме необходимите за тези действия разходи

Въпреки това възстановяването на тези разходи може да се ограничи до размер, пропорционален на стойността на изправната стока и на значимостта на недостатъка

Директивата, която урежда продажбата на потребителски стоки¹, предвижда отговорност на продавача спрямо потребителя за всяко несъответствие на тези стоки при тяхната доставка. При несъответствие с договора потребителят има право на безплатно привеждане в съответствие на стоката посредством ремонт или замяна, освен ако това е невъзможно или непропорционално. Ремонтът или замяната трябва да се осъществят без значително неудобство за потребителя. При невъзможност за такова привеждане в съответствие той може да иска намаляване на цената или разваляне на договора за продажба.

Дело C-65/09

Г-н Wittmer и Gebr. Weber GmbH сключват договор за продажба на полирани подови плочки за цена от 1 382,27 EUR. След като поставя около една трета от тях в къщата си г-н Wittmer установява наличието върху тях на забележими с невъоръжено око тъмни петна. В рамките на предприета от г-н Wittmer процедура определеният експерт достига до заключението, че тъмните петна са фини следи от микрополиране, които не могат да се премахнат, така че единственият начин на обезщетяване е цялостната смяна на плочките. Разходите за смяната се оценяват от експерта на 5 830,57 EUR.

Дело C-87/09

Г-жа Putz и Medianess Electronics GmbH сключват по интернет договор за продажба на нова съдомиялна машина за цена от 367 EUR. Договорени са разходи за доставката, която да се осъществи до входната врата на жилището на г-жа Putz. Доставката на съдомиялната машина и плащането на цената се осъществяват съгласно условията на договора. След инсталирането на съдомиялната машина в дома на г-жа Putz се установява, че тя е дефектна и няма възможност да се поправи, като това не се дължи на предприетото инсталиране. Впоследствие страните се договарят съдомиялната машина да бъде заменена. Във връзка с това г-жа Putz предявява искане към Medianess Electronics не само да достави нова съдомиялна машина, но също така да демонтира дефектната машина, като инсталира новата, или да поеме разходите по отстраняването и новото инсталиране, нещо което дружеството отказва да направи.

Сезираните по тези спорове германски юрисдикции питат Съда дали правото на Съюза задължава продавача да поеме разходите за отстраняване на несъответстващата стока и за инсталиране на заместващата стока. Във връзка с това юрисдикциите подчертават, че

¹ Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 година относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции (ОВ L 171, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 5, стр. 89).

германското право не предвижда задължение за изправния продавач да поема разходите за подобни действия.

В своето решение от днес Съдът посочва, че законодателят на Съюза е искал да превърне безвъзмездността на привеждането в съответствие на стоката от страна на продавача в съществен елемент от гарантираната защита на потребителя. Това задължение за безвъзмездност на привеждането в съответствие на стоката цели да защити потребителя срещу риска от възникване на финансови тежести, който би могъл да го възпре да се позовава на правата ако липсва подобна защита.

Ако обаче в случай на замяна на несъответстващата стока потребителят не може да иска от продавача за поеме разходите за нейното отстраняване от мястото, на което е била инсталирана в съответствие с естеството и предназначението ѝ, както и за инсталирането на същото място на заместващата стока, то тази замяна ще предизвика възникването на допълнителни финансови тежести за него, които нямаше да са налице ако продавачът бе изпълнил надлежно договора за продажба. В действителност, ако от самото начало продавачът достави съответстваща на договора стока, потребителят ще поеме разходите за инсталиране само веднъж и няма да се налага да поема разходите за отстраняване на дефектната стока.

Съдът установява, че възлагането на продавача на разходите за отстраняване на дефектната стока и за инсталиране на заместващата стока не води до несправедлив резултат. Всъщност, дори в хипотезата на несъответствие на стоката, за което продавачът няма вина, чрез доставката на несъответстваща стока той не изпълнява точно поетото от него съгласно договора за покупко-продажба задължение и следователно трябва да понесе последиците от своето лошо изпълнение. От друга страна потребителят е заплатил продажната цена и следователно е изпълнил точно договорното си задължение. Също така обстоятелството, че потребителят, който е възприел доставката като изправна и е инсталирал добросъвестно дефектната стока съобразно нейното естество и предназначение преди появата на дефекта, не представлява грешка, за която той може да бъде упрекнат.

Следователно оправдано е, когато никоя от двете страни по договора не е действала виновно, да се възложат в тежест на продавача разходите за отстраняването на несъответстващата стока и за инсталирането на заместващата стока, щом тези допълнителни и необходими за замяната разходи са могли да бъдат избегнати при първоначално надлежно изпълнение от страна на продавача на неговите договорни задължения. Задължението на продавача да поеме тези разходи няма отношение към това доколко той е длъжен по силата на договора за продажба да инсталира доставената стока. По този начин предоставените от директивата на потребителите права не целят да ги поставят в по-изгодно положение от това, за което биха могли да претендират по силата на договора за продажба, а само да възстановят положението, което би било налице, ако първоначално продавачът бе доставил съответстваща стока.

Съдът приема освен това, че директивата не допуска национално законодателство да предоставя на продавача правото да откаже замяната на несъответстваща с договора стока, която се явява единствен възможен начин на обезщетяване, поради това, че той му налага непропорционални разходи с оглед на стойността, която стоката би имала, ако беше изправна, както и с оглед на значимостта на недостатъка. Макар директивата да предвижда в действителност, че потребителят има право да иска привеждане в съответствие на дефектната стока посредством ремонт или замяна, освен ако това е невъзможно или непропорционално, тя същевременно уточнява, че даден начин на обезщетяване се счита за непропорционален ако налага на продавача разходи, които в сравнение с друга алтернативна форма на обезщетение са неразумни. Следователно в хипотезата, при която само един от тези два начина на обезщетяване се оказва възможен, продавачът не може да откаже единствения начин на обезщетяване, който позволява стоката да се приведе в съответствие с договора.

Съдът приема все пак, че в случай, при който замяната на дефектната стока като единствен възможен начин на обезщетяване предполага осъществяването на непропорционални разходи поради необходимостта от отстраняване на несъответстващата стока от мястото, където е била инсталирана и инсталиране на заместващата стока, директивата допуска правото на потребителя на възстановяване на разходите за отстраняване на дефектната стока и за инсталиране на заместващата стока да бъде ограничавано при необходимост до сума, пропорционална на значимостта на недостатъка и на стойността, която стоката би имала, ако беше исправна. Всъщност подобно ограничаване не засяга правото на потребителя да поиска замяна на несъответстващата стока. Възможността обаче да се пристъпи към подобно намаляване на практика няма да има за последица лишаването от съдържание на правото на потребителя да възстанови тези разходи. Освен това, в хипотезата на намаляване на правото на възстановяване на посочените разходи, на потребителя трябва да се предостави възможността да иска вместо замяна на несъответстващата стока подходящо намаляване на цената или разваляне на договора.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708